

ÎNCHEIERE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând conflictul negativ de competență apărut între Judecătoria Bălți, sediul Central și Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată a FPC „Valah” SRL împotriva Biroului Vamal Nord și Serviciului Vamal, persoana terță ÎCS „Natur Bravo” SA privind anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă:

La 25 iulie 2022, FPC „Valah” SRL a depus la Judecătoria Bălți, sediul Central acțiunea în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord, persoana terță ÎCS „Natur Bravo” SA cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

Prin încheierea din 27 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a dispus transmiterea acțiunii în contencios administrativ înaintate de FPC „Valah” SRL împotriva Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord, persoana terță ÎCS „Natur Bravo” SA privind anularea actelor administrative, instanței de judecată competente – Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

La 10 noiembrie 2022, Serviciul Vamal a solicitat prin cerere strămutarea cauzei conform competenței teritoriale la Judecătoria Bălți, sediul Central, după caz, ridicarea conflictului de competență.

Examinând materialele prezentate, prin încheierea din 09 octombrie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a considerat justificat de a ridica conflictul negativ de competență între Judecătoria Bălți, sediul Central și Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cauza fiind transmisă pentru soluționarea conflictului negativ de competență apărut la Curtea Supremă de Justiție.

Studiind materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că este competentă să judece acțiunea Judecătoria Bălți, sediul Central, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 44 alin. (3) din Codul de procedură civilă, conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătoria care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătoria și o curte de apel, ori între curțile de apel se

judecă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.

Conform art. 58 alin. (2) din Codul administrativ, conflictele de competență pot fi: a) pozitive – când două sau mai multe autorități publice se declară competente să desfășoare o anumită activitate administrativă; b) negative – când nicio autoritate publică nu se declară competentă să desfășoare o anumită activitate administrativă.

Articolul 200 din Codul administrative prevede că instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art. 58 alin. (2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență. Conflictul de competență dintre două judecătorii din jurisdicția aceleiași curți de apel se soluționează de către curtea de apel respectivă. Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Potrivit materialelor cauzei, prezenta acțiune a fost depusă la 25 iulie 2022 la Judecătoria Bălți, sediul Central, reclamantul solicitând anularea deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. 783/2022 din 04 mai 2022, emisă de Biroul Vamal Nord, și a deciziei nr. 28/11-9619 din 23 iunie 2022, emisă de Serviciul Vamal.

Completul de judecată menționează că, la 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 17 august 2018, nr. 309-320, care a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, în conformitate cu prevederile art. 257 alin. (1) din cod.

Potrivit art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 196 din Codul administrativ acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel. Dacă la o procedură de contencios administrativ participă mai multe autorități publice, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică pârâtă.

Potrivit art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302 din 21 decembrie 2017, din Serviciul Vamal fac parte: a) aparatul central; b) birourile vamale, ca subdiviziuni teritoriale aflate în subordinea aparatului central; c) posturile vamale, ca subdiviziuni teritoriale aflate în subordinea birourilor vamale.

Alinatul 3 al articolului 5 din aceeași lege stipulează că, Serviciul Vamal este persoană juridică de drept public, care dispune de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de cont trezorerial și este finanțat de la bugetul de stat.

Potrivit art. 9 din Codul vamal, activitatea vamală este desfășurată de organele vamale. Organele vamale sunt organe de drept care constituie un sistem unic al Serviciului Vamal, format din aparatul central al Serviciului Vamal și subdiviziunile teritoriale, alcătuite din birouri vamale și posturi vamale. Statutul, funcțiile și competența Serviciului Vamal sunt determinate de prezentul cod și de Guvern. Unitățile subordonate (birourile vamale și posturile vamale) sunt create, reorganizate și lichidate de către Serviciul Vamal. Nici o autoritate publică, cu excepția Parlamentului și a Guvernului, nu este în drept să emită decizii cu privire la competența organelor vamale, să le modifice atribuțiile, să le impună alte funcții sau să intervină în activitatea lor.

Conform art. 7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Regimul de putere publică este reglementat, la rândul său, de art. 8 al aceluiași act normativ și reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Din normele legale citate supra rezultă indubitabil calitatea de autoritate publică în sensul legii a Serviciului Vamal, cu obligații și drepturi depline în exercitarea atribuțiilor sale în regim de putere publică în scopul realizării interesului public ce vizează satisfacerea necesităților sociale rezultate din implementarea politicii vamale, și asigurarea securității economice a statului, în limita competențelor sale.

Activitatea birourilor vamale, care sunt organe vamale în sensul art. 9 alin. (2) din Codul vamal, de asemenea se desfășoară exclusiv în baza legii și pentru executarea legii, în conformitate cu principiile legalității, imparțialității, nediscriminării, profesionalismului, independenței, integrității, transparenței, obiectivității, eficienței, loialității și responsabilității și toate rigorile impuse procedurii administrative, având în competența sa inclusiv atribuții de examinare a petițiilor, cererilor, plângerilor, proceselor contravenționale etc., la nivelul unităților administrativ-teritoriale. În exercitarea acestora, birourile vamale colaborează cu societatea civilă, asigurând accesul la informațiile oficiale, cu excepția celor cu accesibilitate limitată, publicarea pe pagina sa web oficială a informațiilor cu caracter public și transparența procesului decizional, în modul stabilit de legislație.

Deși, prin Legea nr. 257 din 16 decembrie 2020 cu privire la modificarea unor acte normative a fost modificat art. 5 din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul vamal, excluzându-se la alin. (2), litera b), textul „cu personalitate juridică”, birourile vamale reprezintă în continuare organe de drept care își desfășoară activitatea ca subdiviziuni teritoriale, inclusiv cea administrativă, iau decizii ce produc efecte juridice și răspund conform legii pentru acestea. Birourile vamale exercită activitate administrativă la nivel de unități administrativ-teritoriale, ce este supusă controlului judecătoresc de către instanțele judecătorești din aceleași unități administrativ-teritoriale, adică în limita razei teritoriale în care organul vamal a desfășurat procedura administrativă propriu-zisă, în sensul art. 6 din Codul administrativ.

Mai mult, prin Ordinul nr. 199-0 din 30 iunie 2021 al directorului Serviciului Vamal „Cu privire la delegarea competențelor și dreptul de semnătură în adresa birourilor vamale”, a fost delegat conducerii birourilor vamale dreptul la semnătură a actelor juridice, conform domeniilor de competențe descrise în Anexa la prezentul ordin, precum și întru asigurarea executării sarcinilor și atribuțiilor stabilite în Regulamentele privind organizarea și funcționarea birourilor vamale, aprobate conform pct. 4 și 5 din prezentul ordin.

Conform pct. 3 competențe de semnare a actelor juridice în domeniul juridic din Anexa la Ordinul nr. 199-0 din 30 iunie 2021 al directorului Serviciului Vamal „Cu privire la delegarea competențelor și dreptul de semnătură în adresa birourilor vamale”, conducerea birourilor vamale a fost împuternicită să semneze actele necesare procedurii judiciare, inclusiv: procurile de reprezentare la instanțele de judecată și în fața altor instituții din domeniul public/privat și organe de drept; referințele, pledoariile, cererile, demersurile, cererile de apel și cele de recurs, contestațiile, cererile de intentare a procedurii de insolvabilitate, cererile de validare a creanțelor, cererile de chemare în judecată.

Distinct de cele enunțate, la caz se constată că procedura administrativă a fost executată și emise actele administrative contestate de către Biroul Vamal Nord, fapt ce confirmă că acesta activează în regim de autoritate publică, precum și de către Serviciul Vamal.

Drept urmare, competență de a examina cauza dată este instanța în a cărei rază teritorială își are sediul Biroul Vamal.

Respectiv, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței Judecătoria Bălți, sediul Central, la examinarea prezentei cauze de contencios administrativ.

Or, conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În conformitate cu prevederile art. art. 193, 200 alin. (3), (4) și art. 230 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoria Bălți, sediul Central la judecarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată a FPC „Valah” SRL împotriva Biroului Vamal Nord și Serviciului Vamal, persoana terță ÎCS „Natur Bravo” SA privind anularea actelor administrative.

Cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată a FPC „Valah” SRL împotriva Biroului Vamal Nord și Serviciului Vamal, persoana terță ÎCS „Natur Bravo” SA privind anularea actelor administrative, se remite spre examinare la Judecătoria Bălți, sediul Central.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă